

POSŁANSTVO KNJIGE V ZAMEJSTVU

Koncem marca je bil v Londonu kongres PEN-klubov in ob tej priliki so v prostorih poljskega kluba priredili razstavo knjig pisateljev-emigrantov. Razstavo je prišel odpret sam predsednik PEN-klubov, francoski akademik André Chamson. Glavna misel njegovega govora je bila: izgnanstvo je bridko in polno trpljenja, vendar se je izkazalo, da je delo izgnancev izredno in močno vplivalo na rast svetovne literature. Omenil je, kaj so napisali v izgnanstvu francoski pisatelj Victor Hugo (živel je v izgnanstvu, ko je bil Napoleon III cesar v Franciji), kakšen vpliv so imela dela Kossutha, Shelleya in Unamuna. Vendar ni omenil samo avtorjev iz sodobnosti. Segel je tudi nazaj in navedel imena Tucididesa, Ksenofona, Ovida in Danteja. Na razstavi so bila dela znanih pisateljev-beguncev. Najprej so razložili po mizah tudi dela Karla Marxa, a so jih pozneje odstranili in dali na njih mesto dela Trockega, vendar so tudi ta odnesli.

Največ prostora so na razstavi zajemala dela poljskih pisateljev in pesnikov. Vendar so nekaj pisateljev izpustili, ker bi bil sicer poljski povdarek premočan. Takoj za poljskimi mizami so bile mize del avtorjev iz baltskih držav. (Ne vemo, ali je bila tudi miza z deli slovenskih avtorjev-emigrantov?) Londonska publika je bila zelo presenečena, ko je med pisatelji iz poljskih in baltskih dežel spoznala dela in imena avtorjev, ki delujejo v Angliji — in ne pišejo samo v svojem jeziku, ampak so postali kot angleški pisci zelo znani tudi med angleškim občinstvom. Za mnoge niso vedeli, da po rodu niso Angleži.

Med razstavljenimi deli so bili tudi prevodi nekaterih najbolj znanih pisateljev, ki morajo danes živeti v izgnanstvu. Londonski listi ob tej razstavi niso ugotavljali samo, kolik je delež pisateljev pri angleški literaturi in kako se je pisateljem-beguncem zgodilo, da so mogli v tujini zajeti mnogo večji krog bralcev kot pa bi jih dosegli, če bi bili ostali v domovini. Nekateri v izgnanstvu živeči pisatelji so mogli na razstavi pokazati dela, prevedena v tri ali štiri jezike.

“Daleč so od svoje domovine, a vendar pojo”, je zapisal kritik vodilnega londonskega lista. Razstava knjig pisateljev-izgnancev je pokazala, da “je v njih mnogo vere in zaupanja v poslanstvo in dasi žive v izgnanstvu, že dolgo niso več begunci”.

Mnogo pisateljev in pesnikov je moralo v izgnanstvo. Z njimi so šli tudi slikarji, kiparji in glasbeniki. Slednjim je bilo laže prodreti v mednarodni svet — njihov jezik je že nadnaroden. Služabnikom peresa je bil vstop na svetovni trg, ki danes toliko producira, zelo otežkočen. Vendar razstava v Londonu kaže, da se naravno vpletanje v občestvo duha že razvija — jezik tudi ne bo več dolgo ovira!

“...Kakor sem že povedal, je za pravo razumevanje Danteja potrebno biti katoličan, umetnik in Florentinec. Dante pa se ne zóžuje samo na te tri lastnosti... le, ko bomo imeli te tri lastnosti, se bomo lažje merili z njim... Vsekakor ni brez pomena, da mora vsak pristaš Danteja imeti v sebi vsaj nekaj krščanske vere, nekaj sposobnosti v umetnosti in biti blizu Firencam... Biti mora katoličan: to se pravi, da mora biti v njem resnično in živo tisto, kar je bilo v Danteju resnično in živo... Biti umetnik: samo pesnik more prodreti bolj kot kritik v dušo in genij pesnika. In nazadnje: nikdo naj se ne začudi trditvi, da mora biti tudi Florentinec... kajti vkljub vsemu najdemo v Firencah skrite kotičke, kjer se razliva dišave trinajstega in štirinajstega stol. Še vedno so tam poslopja ali kamenje, ki ga je mogel videti še Dante...”

Dasi imam vse tri pogoje, ker sem rojen v Firencah, menim, da nisem napisal knjige, ki bo do dna izčrpala Dantejev svet. Tudi si ne domišljam, da bi bil napisal delo, ki bi pokazalo, da so še druga dela nepotrebna.

...Dante je problem, v katerem se bodo odkrivale generacije in bodo vedno iznašle nekaj novega v njem in njegovih delih. Seveda svoje knjige ne bi napisal, ako ne bi bil prišel do spoznanja, da bom mogel povedati kaj novega, dasi se bo zdelo, da so te novosti podobne ostalim. Pisali so o njem po vsem svetu že skozi šest stoletij, in vendar menim, da morem povedati kaj novega. V nekaterih ozirih je Dante še vedno nerazkrita skrivnost...”

Papini: Dante vivo.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Tretji kulturni večer

Literarni odsek

Sobota dne 17. maja 1958, ob 19. uri
Salon Bullrich, Sarandí 41

Predava dr. Tine Debeljak

O DANTEJU, BOŽANSKI KOMEDIJI IN NJE SLOVENSКИH PREVODIH

S skioptičnimi ponazoritvami

(Posebnih vabil ni.)

Tretji kulturni večer

Sobota dne 17. maja 1958 ob 19. uri
Salon Bullrich, Sarandí 41

Predava dr. Tine Debeljak
O Danteju, Božanski komediji in
nje slovenskih prevodih

Po predavanju debata.

Četrti kulturni večer
Sobota 7. junija 1958, ob 19. uri
Salon Bullrich, Sarandí 41

Spored objavimo v listih!

Drugi kulturni večer je bil dne 3. maja ob 19. uri v dvorani Bullrich. Na sporedu je bilo predavanje avtorja knjige *Ljubljanski triptih*. Odziv je bil zelo lep in občinstvo je napolnilo dvorano že dolgo pred začetkom in so morali mnogi poslušati stoje.

Predavatelj Ruda Jurčec je razdelil gradivo na dva dela. V prvem je orisal generacijo med prvo in drugo svetovno vojno in sicer je zastavil izhodišče v izid revije *Trije labodi*, ki je pomenila prvi javni nastop generacije, in jo zaključil v dobi, ko je izšla pesniška zbirka Franceta Balantiča z naslovom *v Ognju groze plapolam*. Opisal je, kako se je ta generacija oblikovala v treh glavnih ideoloških taborih in kakšni so bili problemi, ki so jo prevevali. V drugem delu je potem pojasnil pomen nekaterih slik v knjigi in tudi naznačil okvir likov, ki jih je po realnem dogajanju skušal pojasniti v svojem pisateljskem opisovanju dogodkov in sveta.

Ob zaključku so poslušalci nagradili predavatelja z obilnim ploskanjem; v debato so posegli Tine Debeljak, dr. Pavle Krajnik in dr. Eiletz.

Večer je vodil vodja literarnega odseka dr. Tine Debeljak.

komentarji

DVOUMJA IN SMELE TRDITVE

V "Glasu" z dne 15. 4. 1958 je objavil Branko Rozman poročilo o zadnji številki "Meddobja", v katerem omenja moj prispevek "Razmišljanja o razgovorih" in pravi: "Ta način pisanja je zanimiv in prijeten, dasi lahko zavede v dvoumja in smeje trditve." (Tej afirmaciji sledi kot primer navedba treh mojih "smeilih" oziroma "dvoumnih" stavkov.)

Res je, da tak način pisanja v obliki kratkih zapiskov in diagnoz, ki bi jih jaz ne imenoval aforizme, lahko zavede v dvoumja in drzne trditve, če jih pisatelj zapisuje sproti, kot se mu porajajo, če jih, da tako rečemo, meče na papir, ne da bi preje o stvari temeljiteje razmišljal. Lahko pa se zgodi nasprotno, da je bilo dolgo in izčrpno razmišljanje povzeto v kratki in koncizni obliki. Še celo več, moglo bi se pripetiti, da je pisec napisal razpravo, ki se mu bo pa zdela nekoliko težka, pa jo je prav zato razbil na drobce, opremljene s podnaslovi, da bi jo ljudje zaradi živahnejšega podajanja lažje čitali. V tem primeru bi ne šlo za smeje, to je nepremišljene in neutemeljene trditve, ampak zgolj za teze, ki jim hitri bralec ne vidi na prvi pogled dovolj razlogov. Kdor pa zna čitati med vrsticami in si pomagati s kontekstom, bo opazil, da utemeljitev ne manjka, čeprav niso izrecne in izvedene. Drobci tvorijo celoto in se smiselno drug drugega podpirajo in dasi njih dokončna formulacija ni znanstvena, je pot do nje utegnili zahtevati veliko znanstvenega napora.

Če mi ne bi bilo znano kritikovo vsestransko prijateljsko razpoloženje do mene, bi pač ne imel drugega izhoda, kot da smatram njegovo besedo o dvoumju in smelih trditvah za dvoumje in smelo trditev.

Milan Komar.

SMISEL — VODILNA NOTA "LJUBLJANSKEGA TRIPTIHA"

Ob prebiranju "Ljubljanskega triptiha" dobi človek najprej vtis, da so čustva, spomini, podobe ter sploh zgodba najvažnejše, kar je ustvaril avtor. In vendar se zdi, da je hotel narediti delo, ki naj bi poleg samostojne in ekspresivne umetniške stvaritve, izrazilo še nekaj globljih tem. Ena od teh je smiselnost.

obrazi in obzorja

OB NOVEM SLOVENSKEM PREVODU DANTEJEVEGA PEKLA

SKA je dala v svoj program za leto 1958 tudi izdajo novega prevoda prvega dela Dantejeve Božanske komedije *Pekla*. Toda ni ga vključila v svoj redni program, temveč razpisuje prednaročbo za **izredno knjigo**, ki bo pač izšla, če se bo našlo potrebno število prednaročnikov. Teh par besed naj bo torej poleg uvoda za kulturni večer tudi naznanilo **razpisa**.

Ni nobenega dvoma, da spada Dantejeva Božanska komedija med najpomembnejše stebre zapadne evropske kulture. To delo je eno tistih veledel, ki jih mora poznati sleherni kulturni človek. Nadaljuje tradicijo Homerja in Vergila in podaja roko Shakespearu in Cervantesu, Goetheju in Tolstoj. Kot nobeno drugo delo je izraz srednjega veka, kot malokatero delo je izraz celotnega človeštva. Poleg tega je to delo univerzalno in nesmrtno, o katerem je napisal znani Math stavek, da je "postal deležen časti, da bi ga slavili s cerkveno izjavo urbi et orbi do danes — in to šele po dolgih stoletjih" — le edino: Dante. Papini je napisal knjigo o tem, kako je Dante še danes živ vkljub temu, da se marsikomu zdi spričo nešteti "kritičnih" izdaj in učenjaških razvozlavanj mumificiran muzejski mrtvak. Da to ni tako, se lahko sklepa že po tem, ker ga ni samo romantika dvignila na ščit, ampak da sta tudi realizem in naturalizem uživala njegov *Pekel*, da je novoromantični simbolizem našel v *Vicah* svojo muziko bleščav in da je surealizem predvsem Raj spoznal za predhodnika svojih umetniških teženj, svoje intelektualistične filozofske poezije. Dante postaja sodoben; kakor on, tudi mi živimo v agoniji individualističnega sveta, ki se je pri njem umaknil v kolektivnost religioznega duha, kakor sedaj težimo v kolektivnost, "pa ne vemo, ali v komunizem, ali v križarske vojske", kakor se vprašuje akademik Gillet. Dante izhaja iz lastnega jaza, pa vodi borbo za odrešenje vsega sveta, za mir na svetu, ki ga motijo grehi vseh vrst, "smo črvi v človeški podobi, pa določeni, da postanemo nebeški metulji". To je cilj njegove Božanske komedije: osvoboditi svet greha, da pride že na zemljo nebeško kraljestvo: "V Tvoji volji je naš mir". Začeti pa je treba moralno obnovo — pri sebi. Ali ni danes ista težnja v katoliškem svetu?

doma in po svetu

— Slovenski oktet iz Ljubljane je spet gostoval po mestih Italije. Tokrat je poleg slovenskih pesmi pel tudi dela svetovnih skladateljev in jih zapel v njih jeziku. Oktet je vodil njega umetnostni vodja dr. Valens Vodusek.

— Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani objavlja v reviji *Knjigi sproti* vse novitete, ki jih vključuje na svoje police. Tako je objavila, da je prejela tri dele Ahénove Sociologije, ki so izšli v Buenos Airesu. Objavila je tudi pregled slovenskih revij, ki so izhajale v letu 1957. Iz popisa se vidi, da smo Slovenci na tem

Dante gleda v svetu ogromni viziji vse človeštvo v zavrženju in povišanju *Pekla*, v uničenosti in očiščevanju in ponovni tangiranosti, da je Božanska komedija prvi svetovni subjektivistični spev samega junaka — Danteja. Epos je obnem kot ekspresivna umetnina tudi izraz slednje človeške duše. Pozorišče dejanja je vse vesolja, zemlje in vseh planetov, kraj podzemskih zvezdnih sfer in je v tej svoji aktivni vesoljnosti izraz metafizičnega mističnega boja med Dobrim in Zlim. vse to je dano v okvir ljubezni in zemske, katerih o izraz je njegova Beatrice, tako kot kot simbol bogoslovskega gledanja na božje ustvarjanje.

O Danteju se da govoriti in eno predavanje more naj samo nakazati njega problematiko. Če hoče kdo samo nakazati vznik Božanske komedije, edine knjige, za katero živl Dante vse življenje, za katero je napisal prejo, je treba omeniti njegovo ljubezen do Beatrice in njegovega "sladkega trubadurski značaja", ki ga je vodil do novega sloga", duhovne prav v smislu pobožanstvenja že tedaj moderne dobe. V tej duhovnosti prva zasnova Božanske komedije, kor jo je občutil in napovedal v Noveprej, kakor pa jo je sicer nazadnjaški politični idealizem, kajti Dante je basador in politični vesoljne države, ki in njegovi borbi in značaj restavriran cesarstva germanskih sodobni oblik, pa je to — po Papini — težnja politični vladi, ki in danes ime "Zveza združenih narodov", borba za čistost krščanstva, za osvoboditev človeštva od Zla. To je tako silno povdarjeno, da daje delu posebno označbo, tako povezano med seboj, in zgrajene umetnostno podobo, da vzbuja celotna srednjeveške katedrale. In kakor je v teh posameznosti, pa alegoričnih podoben, učenjakarskih simbolov in neresnih zagonetk, je pa kljub temu lahko polet k nebu ter v čudovito mistično živnostnost, tako je tudi v Dantejevi pretek: arhitektonski rebrastih obokov

in naturalističnih spak, zagonetnih aritmetičnih in alegoričnih rebusov, pa učnjanskega razlaganja in disput, toda prijetno skrivnosten je nje mistični mrak ob dnu, blešč v višinah in mavrično steklo v samem vrhu nebes, občutek ljubezni, človeške in božje, ki plava nad tem gotoskim cerkvenim prostorom. In to daje delu človeško in duhovno živost in besedni arhitekturi oznako močnega poezije. Dante: altissimo poeta! Komedija — božanska!

Toda verjetno bi človeštvo ne imelo tega veledela, da ni Dante šel skozi usodo politične emigracije! Kot politik, član florentinske "vlade", je bil obsojen pod krinko "poneverbe in zlorabe oblasti" na izgon, oz. "na grmado", s posebno opombo "tako, da bo mrtev". Čez nekaj let so sodbo poostriili "na obglavljenje", če se vrne. In ko so potem novi oblastniki objavili amnistijo pod pogojem, da stori "javno kesanje s procesijo v katedralo", je pesnik odgovoril, da se vrne samo pod pogojem, da "ga v katedrali svečano kronajo kot svojega poeta". Zato je ostal do smrti emigrant, dasi je sicer spočetka še trdno upal v vrnitev, se udeleževal sej svoje emigrantske stranke, pisal javna pisma tujemu kralju, prihajajočemu v Italijo, naj napade njegovo mesto in ga "osvobodi", in odgovarjal na papeževe bule. Pozneje se je ločil celo od svojih soemigrantov, tako da je bil na koncu kar samec... tujec, ki je hodil od gradu do gradu in iskal mecenov in dobrotnikov... In v tem, ko je izgubil vse, kar je imel kdaj, — za desetletje otroke, ki so prišli za njim v emigracijo, a ženo za vselej — in končno zadnji up na vrnitev: tedaj šele je dozorel za svoje življenjsko delo, za Božansko komedijo, ki jo je končal malo dni pred smrtjo. Ni se vrnil v domovino niti po smrti: Ravenna noče vrniti njegovega trupla rodnemu mestu, ki je največjega pesnika tako neusmiljeno vrglo iz sebe...

Ali ni v tem Dante tragično čudovito podobno nam samim?

Ali ni Dante emigracijski pesnik? In ali ni zato slovenska emigracija še posebej upravičena in dolžna, da ga izda?

Tine Debeljak

P. S. — Tu naj porabim priliko, da na Rozmanovo pripombo v predzadnjem *Glasu* o mojih dantejevskih verzih odgovorim, da ni v njih preveč zlogov, kajti: sovpad dveh samoglasnikov v ritmičnem iskandiranju se tudi v slovenski poetiki sme izgovarjati diftongizirano. Vemo, da je v kasteljansčini tak postopek celo pravilo, pri nas dovoljena izjema. Breznik je v svoji slovenski slovnici navajal več takih zgledov iz slovenskega pesništva.

polju pač izredno visoko: izhajalo je 120 revij. Toda pregled ni popolen. Od slovenskih revij oziroma periodik, ki so izhajale v inozemstvu, navaja samo Literarne vaje in Tokove v Trstu. Pozneje je priključila še Mladiko, ki izhaja v Gorici.

Uredil jih bo dr. Bratko Kreft, nekaj prevodov je pregledal prevajalec Vladimir Levstik (tik pred svojo smrtjo), nove prevode pa bosta oskrbela Janko Moder in Severin šali.

— Umril je v Ljubljani vseučiliški profesor in član akademije dr. Rajko Nahtigal. Bil je znanstvenik svetovnega slovesa.

Gotovo je, da je v romanu osvetlil človekovo dušo, pregledal srce, razvil izredno varijanto in bogastvo podob, a preko vsega izrazil še veliko temo smiselnosti. Najgloblji impulz pri ostvarjanju dela je bil verjetno filozofsko življenjski. Prikazati je bilo treba smisel ljubezni, smisel življenja, smrti, odpovedi, trpljenja in sploh smisel človeka.

"Ljubljanski triptih" je v mnogočem podoben nekaterim zapadnim literarnim stvaritvam. Te so v svojih najboljših delih eksperimentalne. Iščejo kritično in značilno razmerje človeka do sveta, do sebe in do duhovnosti. Tako proza kakor poezija zadnjih desetletij imata velike, resne namene, čeprav sta bistvo in smisel večkrat samo slutena. Pri tem je močnejše zanimanje za vsebino kot za formo. Ustvariti je treba veliko delo sodobnega človeka, čigar tragedija je v tem, da je ustvarjena ob njem umetna zatamnjenost lastnega sveta. Temu vzdušju se je težko upirati, težko je iskati luči. Sodobna proza eksperimentira. Kljub vsemu ji pa ne moremo odrekati, da skuša razčistiti človekov položaj in izraziti vsebino te dobe.

"Ljubljanski triptih" je v bogastvu detajlov, v polnosti stvarnih doživetij, živa, lahko bi rekli nekakšna baročna stvaritev. Tu je na delu čutenje, ki korenini tako globoko, kot so globoka človeška srca. Vendar, ko hočejo hiti čustva premočna in ko izgleda, da bi prekipela, se avtor umakne ter začne sliko znova in drugje. Ob tem mu ne moremo odrekati neke klasičnosti in umerjenosti. Močnega umetnostnega hotenja ni gnala fantazija in potreba po odkrivanju izrednih skrajnosti. Delo je bogato predvsem jasnih osebnih doživetij, vseskozi urejenih in obvladanih. Preko vsega pa so spomini na Ljubljano in na preteklost tista vez, ki spaja dogajanje. Spomini so lepi, tudi če je bil kak posamezen člen in sestavni dogodek neprijeten. Avtor ljubi preteklost — ta ima zanj poseben pomen.

Poleg reševanja dveh ali treh glavnih metafizičnih problemov je "Ljubljanski triptih" slikanje bogatih, polnih doživetij in predvsem ljubee slikanje mesta. Zdi se, da je podoba objektivna, čeprav jo vidimo v predelani umetniški obliki. Opisi kraja so mehki in občuteni, kot da bi bil avtor krajinar. Nad krajino pa je mogoča, verjetno prav zaradi notranje smiselnosti — te glavne konstante preko vsega dela — verna slika, znanega, slovenskega človeka. Človek, ki ga je upodobil Jurčec, je naš, domač in poznan; prijeten je, čeprav ga je več ali manj obarval vihar medvojnih let. Psihološke sestavine v romanu so resnične in možne, nikjer ni pretiravanja.

Pri Jurčecu, kakor tudi na splošno pri sodobnih novelistih, je opaziti globoko sočutje s človekom. Če se je pri nekaterih to izrodilo v satiro, je pri drugih pravo spoštovanje. Današnjemu novelistu je najtežji problem zajeti resnično podobo človeka. Avtor tega romana ve, da so se v času par let po vojni ljudje zavedli svoje človečnosti. "Ljudje sami niti opazili niso, da so postali več vredni..." Ta zavest se je v domovini gotovo pojavila. V Triptihu pa je jasno nakazano, da se ljudje niso zavedli nesmisla svojega življenja, ampak da so spoznali smisel in globlji namen.

Tesno povezana s smiselnostjo je zavest krivde. V Triptihu je na delu nenehno iskanje in preiskovanje. Končna sodba o krivdi je zato vedno premišljena in podana po dolgem razkivanju skritih predelov srca in razuma. To je živec romana. Vse delo Janeza Pavlina gre za tem, da dožene svojo in svoje okolice krivdo in nekrivdo. Janez, Helena in sploh vse osebnosti — v neki meri tudi Lučo — so polne prikrite zavesti krivde. Stalno hočejo razčistiti svoj položaj, povsod je implicirano utemeljevanje, zagovor in iskanje smisla svojemu delu.

Avtor "Ljubljanskega triptiha" je v iskanju globine in zadnjih skupin faktorjev v človeku pravi realist. Je trden nadaljevalatelj one naše tradicije, ki je iskala vsebino in znala vlti osebnostim življenjskost in potenco. Njegova proza je predvsem izraz dela, ki stremlje po objektivnem umetnostnem slikanju stvar-

nosti. Kljub temu, da je delo nadaljevanje naše klasične proze, se je približal prenovitvi tistega jezika in sloga, ki bi mu bil drugače najbližji (Cankar pri nas, od tujih morda Bernanos in Camus). Predvsem pa je slikanje greha dobilo v "Ljubljanskem triptihu" svojsko podobo originalnosti.

Lahko bi povzeli: sodobna proza si je nadela preko vsega eksperimentiranja in odkrivanja temnih, kaotičnih predelov sveta in človeka, nalogo iskanja smisla. V dramatik, kjer je položaj približno isti, govori n. pr. Anouilhov Orfej: "To siromaštvo, absurdnost — to je življenje... Le pojdi na sprehod s svojo malo Evridiko in videl boš, kaj te čaka pri izhodu...!" Človeka je strah samega sebe. Ni rešitve v vsakdanjem, brutalnem življenju in v sluzavosti eksistence. Vendar je preko vsega obupa in zapuščenosti še tu žarek upanja, ki ga mnogi sodobni lomijo v velike povečevalne leče. Jurčec je postavil svojega človeka v svet tesnobe in izrednosti — to je jasno pokazal, vendar je odločno in preko vsega romana na

delu neko zaupanje. V tem obstaja nasprotje razočaranju. Na koncu najdejo vse osebe — razen Luča, predstavnik zlega — tudi po težkih zablodah in službi satanu, rešitev in smisel življenja.

France Papež, aprila 1958.

TRIPTIHON V LJUBLJANI

— Ljubljanska Opera pripravlja nov baletni večer, ki bo obsegal dva nova baleta, in sicer "Triptihon" (glasba Bojana Adamiča). Prvi balet je dramatičen, (glasba Bojana Adamiča). Prvi balet je dramatičen, resne vsebine in simfoničen, drugi pa vesel, grotesken, skoro surrealističen. Opera je naprosila tržaškega slikarja Lojzeta Spacala, da bi balet opremil in pripravil sceno. Vendar se je moral Spacal opravičiti, ker je preveč zaposlen s pripravami na letošnji razstavi biennale v Benetkah.

OPOZORILO

Na splošno željo podaljšujemo rok za plačilo naročnine za letnik 1958 po lanski ceni do 10. junija tl. oziroma do 10. julija izven Argentine. Pohitite s plačilom, ker komo morali, kot smo napovedovali, naročnino pozneje zvišati! - UPRAVA.

doma in po svetu

— Slovensko katoliško akademsko društvo v Gorici je priredilo klavirski večer, na katerem je nastopila pianistka Marjana Bolko. Na sporedu so bile skladbe Beethovena, Chopina, Debussyja in Tajčevića. — Slovanska radijska gledališka skupina je za velikonočne praznike predvajala Ivana Mraka velikonočni misterij v treh dejanjih "Proces".

— Svetovno razstavo v Bruslju so odprli dne 17. aprila. V jugoslovanskem paviljonu je poseben oddelek odmerjen likovni umetnosti in so tam dela naslednjih slovenskih umetnikov: Stane Kregar, Marij Pregelj, Gabrijel Stupica, France Mihelič, Riko Debenjak, v kiparskem oddelku pa Drago Tršar, Zdenko Kalin, Karel Putrih, Boris Kobe in Lojze Dolinar.

RAZPISUJEMO SUBSKRIPCIJO NA PREDNAROČBO

DANTEJEVEGA PEKLA

Broširano: 50.—, vezano: 70.— pesov.

Za Italijo 800 (1100) lir; Anglijo in Avstralijo 1 (1 in pol) funta; Francijo 600 (900) frankov; Zdr. države 3 (4) dolarjev; za ostalo Južno Ameriko 55 (80) pesov.

Čimprej bo prijardjenih dovolj naročnikov, preje bo knjiga izšla.

— Angleška slavistična revija "The Slavonic and East European Review" je objavila temeljito razpravo o najnovejši slovenski glasbi pod naslovom "Preporod v slovenski glasbi". Napisal jo je dr. Dragotin Cvetko.

— Tržaški slikar Avgust Černigoj je razstavil svoja dela v Portogruaru. Razstava je bila v občinski galeriji.

Italijanska vlada je podelila literarno nagrado "Zlato pero" celotnemu delu lani preminulega pisatelja Giovannija Papinija, zlasti pa za njegovo zadnje delo, ki je izšlo po smrti: "Sodni dan". Nagrado "Zlata knjiga" pa je prejel založnik Papinijevih del.

Francoski literarni krogi pričakujejo z radovednostjo, kdaj bo izšel "Roman des Douze — Roman dvanajsterih", ki ga piše roman dvanajst avtorjev in bo roman imel dvanajst poglavij. Vsako poglavje bo napisal en avtor. Med pisatelji so vodilna imena francoskih pisateljev: Jules Romain, André Baucher, Yves Gandon, Louise de Vilmorin in drugi. Poskus nove literarne zvrsti?

— Slovenski slikarji in umetniki so priredili razstavo v glavnem mestu Furlanije — Vidmu. Razstava je bila v občinski palači in so razstavljali slikarji Marij Pregelj, Stojan Batič, Boris Kobe in kipar Zdenko Kalin.

Španski esejist Ricardo Paseyro, ki živi v Parizu, je v reviji "Indice" sprožil veliko gonjo proti čilskemu pesniku Pablu Nerudi. V enem izmed esejev pravi, da "je zadovoljen, da je sodeloval pri borbi, ki naj zruši malika Pabla Nerudo, ki je velik madež na vsej literaturi španskega jezika. Nisem prvi, pred menoj je Juan Ramón Jimenez "obglavil" Nerudo v svojem eseju o španski književnosti treh Amerik". Paseyro sploh odreka vrednost južnoameriški književnosti, zlasti njeni poeziji, in ostro nastopa proti knjižnemu separatizmu raznih narodov, ki pišejo v španščini, menijo pa, da imajo svojo narodno literaturo.

ALI ŽE PRIDOBIVATE NOVE NAROČNIKE?

VSAJ STO NOVIH NAROČNIKOV
ZA
SLOVENSKO KULTURNO AKCIJO

V prihodnji številki Glasa bomo objavili
r a z p i s
posebnih nagrad za zbiratelje naročnikov.

PREMISLITE!

POHITITE!